

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szent-Miklós-utca 791. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

A ref. főtanoda könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor vagy annak térfogata 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

A hirdetési díjak előre fizetendők.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal.

Buda-Pesten:

Braun Ede ur **hirdetményi ügynöksége,**
(József-tér, 10. sz. I. emelet.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész lven.

ELOFIZETÉSI ÁR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

Vélemény és indítvány

a maros-vásárhelyi Jogász-egylet bünygyi szakosztálya által kitűzött ezen kérdés fölött: „A tiszta vádrendszer kívánatosabb volna-e nálunk a jelenleg alkalmazott vegyes rendszerénél, s ha igen, minő feltételek mellett?“

Dr. Székely József,

kir. főügyészi helyettesül.

(Folytatása és vége.)

A harmadik véleményes indítvány szerzője legelőször is kifogásolta a kitűzött kérdés szövegezését, mert szerinte, ha ilyenmő kérdés a magyar jogászgylés elvi jelentőségő határozatának alapjául is vétethetnék, abban nem a „jogkör,“ hanem sokkal inkább a „működési kör“ kitétel lenne helyén, a mennyiben ez ugy a jogokat, mint különösen a kötelességeket is inkább felöleli, mint az előbbi. S megemlitette, hogy a kitűzött kérdés fölötti véleményezésnek csak ilyen értelemben láthatja át célját és sikerességét, következő szövegezéssel vette a kérdést véleményezése alapjául: „Miként állapittassék meg az alkotandó bünvádi eljárásban a közvádli és védő működési köre?“ Mielőtt azonban az így szövegezett kérdésre nézve is indítványát előadta volna, azon nézetének adott kifejezést, hogy a kérdésnek ily modorban való föltétele sem látszik egészben célra vezetőnek, mert felfogása szerint mindenkifölött szükséges lett volna azon eljárási rendszernek kijelölése, melyre való tekintettel, s melynek keretébe találóan kell megállapítani a közvádli és védő működési kört; minthogy pedig a kérdés tekintet nélkül valamely rendszerre tüzetett ki, a fölött cél-szerűbbnek mutatkozik ez úttal napirendre térni. De, hogy mégis látszassék a kérdéshez hozzá szólni, ezután inkább csak általánosságban jelezzem a közvádli és védő teendőit, s a bünygyi pernek, vagy is eljárásnak, három főszakát, t. i. vizsgálati, érdemleges tárgyalási és jogorvoslati stadiumát különböztetve meg, indítványának lényege abban öszpontosul, hogy némely változtatásokkal az ausztriai büntető-perrendtartással is meg lehetne élni. És én, mint ezen utóbbi véleményes indítvány szerzője, annak az akkori körülményekhez képesti tárgyalására most utólagosan is állítom, miszerint tekintettel arra, hogy 1873-ban parlamentünkben a codificationalis munkálatok nagyon nehézkesen végeztettek, s így arra kilátás és biztos számításom nem lehetett, hogy egy nálunk még gyakorlati tekintetben nem eléggé ismert új eljárási rendszer szerinti bünvádi eljárást tárgyzó törvény rövid idő alatt létre jöhessen; addig is, mig ez megtörténhetnék, célszerűnek tartottam volna, miszerint, a kevesebb munkát igénylő kijavítással ideiglenesen, vagy is a végleges codificatióig a hazánk erdélyi részében jelenleg is érvényben levő ausztriai büntető-perrendtartás hazánk egész területére kötelező erővel kiterjesztessék. S tekintettel, mondom, az akkori körülményekre, az iránti nézetem ma sem változott, mert, ha sikerült volna annak szabványai közé a magyar jogászok által annyira kedvelt, de különben némely tekintetben célszerűnek is mutakozó kezeség melletti szabad lábon hagyást, s az arra vonatkozó eljárást oly alapon formulázni, hogy az csak két esetben lenne megeagedhető, t. i.:

a) ha a vizsgálati fogság az elszökhetés, s általában a büntetés kikerülésének megelőzése;

b) ha újabb, vagy más büntény elkövetésének megakadályozása végett vált szükségessé.

Mert az által eszközölhető lett volna a biztosíték melletti szabadlábba helyezésnek ezen ország-részre is kiterjesztése és pedig bizonyára nagyon jó eredménnyel; mert továbbá, mostani perrendtartásunk tartalmánál fogva multhatatlanul szaporítani a foglyok számát, sem igazságszolgáltatási, sem társadalmi, sem különösen fináncziális szempontból nem látszik kívánatosnak.

Ezzel kapcsolatban kívánatosnak mutakozott még az előnyomozatot és a részletes vizsgálatot, nemkülönb az előleges letartóztatást és vizsgálati fogságot, s erre nézve a törvényszéknek a vizsgálóbíró eljárását lehetőleg szigoruan ellenőrző jogát, a biztosíték melletti szabadlábba helyezés eseteiben a biztosítékadás módosításait, az ügymenet gyorsaságát tárgyzó és végül a büntények következtében kárt szenvedettek kielégítése, s lehető biztosítása iránti szakaszok czélszerű módosítása és pótlása.

Mint ilyen átdolgozott perrendtartást életbe léptetni teljes meggyőződésemm ma is, hogy azzal hazánkban hasonlíthatatlanul jobba, s igen természetesen rendszeresebbé vált volna a bünygyi igazságszolgáltatás, mint a milyen volt indítványom megírásakor 1873-ban, vagy a milyen ma hazánk királyhágontúli részében a praxis criminalis, s itt nálunk a magát jelen tartalmával több tekintetben túlélt ausztriai büntető-perrendtartás szerint, csak hogy igen természetesen ezen nézet, mint a receptio felé hajló s a nálunk egy idő óta minden ároni eredetiség utáni vágy miatt sem találhatott pártolásra; de nem fogadtatott el a jogászgylés által a más két indítvány sem, valamint mellőztetett a szakosztályi előadó közvetítő indítványa, a miért szaklapjában, a fennjelzett nyilatkozatában, nem ok nélkül méltatlankodott. Az óta azonban az idők és körülmények lényegesen megváltoztak, s most már a bünvádi eljárásunk iránti codificatio irányára magam is egészen más véleményben vagyok.

Mindezeket előre kellett bocsátanom, s még pedig az általam megkísértett részletességgel, hogy egyfelől fölfrissítem emléünkben bünygyi igazságszolgáltatásunk multját, s abból azon több rendbeli változásokat, melyek után elértük a még mindig teljesen ki nem elégitő jelent, s melyekből érdekes tanulságokat vonva, s helyzetünk viszonyaival körülményeink követelményeihez képest számot vetve, lehetőleg alapos és biztos következtetéseket kiserthessünk meg a jövőre. S kellett tennem azt azért is, mert az előadottakban ugy a tiszta vád, mint a vegyes rendszer szerinti bünvádi eljárás részletei oly kimerítően vannak érintve, hogy azoknak összehasonlítása, s abból kifolyólag egyiknek a másik fölötti előnye sokkal könnyebben tájékozható, mint valamely más és hosszadalmas, s egészen elvont elméleti összehasonlító előadásból.

Nem mellőzhettem pedig az e tekintetben ez ideig nálunk ismert mozgalmakat és törekvéseket, s nem különösen a hazánk jeles szaktudósai közreműködésével támogatott magyar jogászgylés ez iránti megállapodásai, s elvi jelentőségű, s a közvélemény és sajtó által is rokonszenvesen fogadott határozványainak fölemlyítését, mint olyanokat, melyeket tanácskozásaink folyamán mi is figyelembe venni tartozunk, mert annak a közvádli és védő jogkört tárgyzó kérdése szintén nem czélozhatott egyebet, mint az alkotandó bünvádi eljárás nálunk sikeresen

alkalmazható rendszere iránti véleménycserét és megállapodást, s miután az akkor és ott nem sikerült, addig is, mig a magyar jogászgylésnek újabban alkalma fog lenni az általa elejtett kérdés iránt valamely megállapodásra jőni, jelenleg helyzetünk körülményeiből kifolyólag mi vagyunk utalva arra, hogy a bünygyi szakosztályunk által feltett, de a magyar jogászgylés által annak idejében kitűzöttel rokon kérdés tartalmához képest az alkotandó bünvádi eljárás rendszere iránt nyilatkozzunk.

Itt azonban mindenek előtt első teendőként tűnik fel nézetem szerint annak eldöntése, hogy magunkévá tesszük-e a budapesti magyar jogászgylésnek e tekintetben eddigi álláspontját, s elfogadjuk e kiindulásunk alapjául mindazon elvi jelentőségű határozatokat, melyeket fennebb elősoroltam? Én erre nézve azon véleményben vagyok, hogy azoknak nagyobb részét, mint a szabadelvű korszerű haladás követelményeinek megfelelőket, minden aggodalom nélkül elfogadhatjuk; de van azok között különösen egy, melyet aligha aggodalom nélkül elfogadhatnánk, és ez pedig az, mely szerint: az esküdtzéki intézmény minden büntettre, valamint a politikai vétségekre is behozassék, mert ez, meggyőződésem szerint, igen korai lenne még nálunk s jelen viszonyaink között bizonyára maguk a különben jogosultságaikra nagyon feltékeny esküdttek sem kívánnák egészben. S hogy retrograd lépést ne tegyünk, bizonyára elégséges leendő jelen viszonyainkból következtetve, ha az esküdttszék működhetését egy időre még csak a sajtóvétségek feletti bíraskodásra utaljuk, minthogy az előkészítőül szolgálhat ugyan jövőre az esküdttszéki eljárásnak a büntettek feletti bíraskodásra leendő kiterjesztésére is, az azonban jelenleg aligha jó eredmény reményére jogosíthatna. Az esküdttszéki intézmények ugyanis az 1848-dik évi XVIII. t.-cikk, s azzal kapcsolatban 1867. május 17-ről, valamint az 1871. május 14-ről 1498. I. M. E. sz. a. kiadott igazságügyminiszteri rendeleték szellemében a sajtóvétségeket tárgyzó eljárásban való fenntartása és fejlesztése kívánatosnak és szükségesnek látszik; de, nézetem szerint, jelenleg még csak is a sajtóvétség iránti illetékességi keretben, s a szorosabb értelemben vett és nem sajtó útján elkövetett politikai vétségek, valamint egyáltalában a büntettek nézve a tiszta vádrendszer szerinti rendes bírói eljárás alkalmazandó. Ennek tehát leszámításával a többi elvi jelentőségű megállapodás nézpontját s irányát mi is követhetjük; de, nézetem szerint a feltett kérdésre egyletünk célja, s elhivatásunkhoz képest ha meg akarunk felelni, a megjelölendő rendszer részleteibe nem bocsátkozhatunk, mert az a codificatio dolga, hogy egy a munka irányául és alapjául kijelelt rendszer keretébe a szükséges részleteket találóan beilleszse; annál fogva mi csak egy általánosságban tartandó elvi jelentőségű megállapodás, illetőleg határozmány kimondására szorítkozunk.

Miből kifolyólag s mindezek után már kötelességemnek tartom azon véleményemnek adni kifejezést, miszerint hazánkban az új bünvádi eljárás alapjául viszonyainkhoz találóan s a célszerűség igényeinek megfelelőleg csak is a jogtudó állandó bírói és közvádli kar működésével és a védői működési kör lehető legszélesebb kiterjedésben leendő megállapításával s a vádlói felelősség szigoru körvonalozásával elfogadandó vádrendszer az, melyben bünvádi eljárásunk, s egész bünygyi igazságszolgál-

tatásunk intézményét a leghatározottabb s legszilárdabb alapra fektethetjük.

Erre nézve pedig ingokaim a következők:

Először is jelenlegi vegyes bűnvádi eljárásunk nem lévén kielégítő, a helyett mindenestre olyat kellett volna alkotni, melylyel úgy igazságszolgáltatási, mint társadalmi szempontból a lehető legjobb eredményeket mutathassak fel, én e tekintetben az általam jelzett tiszta vádrendszer szerinti bűnvádi eljárásban vélem fölhaladni azon biztosítékot, mely kilátást nyújt arra, hogy a míg egyfelől jelenlegi bűnügyi igazságszolgáltatásunk kinövései teljesen megszűnnek, az által egyszersmind biztos irányban készíthetjük magunkat elő az általunk semmi esetre sem ignorálható nyugat-európai haladás követésére, s az által hazánknak a társadalmi élettel oly szoros összefüggésben levő bűnügyi igazságszolgáltatás tekintetében is a mostaninál mindenestre jóval emelkedettebb álláspontra leendő helyezését eszközölhetjük.

Rátérve ugyanis jelenlegi vegyes rendszerű bűnvádi eljárásunk hiányaira, kifogásolnom kell abban egyáltalában az eljárás nehézségét és hosszadalmasságát; a miből önként következtethetők mindazon jogsérelmek, melyek a mellett, hogy a közrendre, s a társadalmi morálra kártékony befolyással lehetnek, a személy- és vagyonbiztonság veszélyeztetése mellett nem csekély mértékben érintetik a legszebb polgári jogokat is.

A tiszta vádrendszer szerinti bűnvádi eljárásról remélhetem csak azon visszasságok megszűnését, melyek eddigelő a bűnvádi nyomozati és vizsgálati eljárásban, részint a hosszas és rationabiler nem igazolható előleges letartóztatásokban és vizsgálati fogságban, részint a minduntalan igénybe vétetni szokott jogmenedékek által okozott vontatottságban mutatkoztak, s mutatkoznak.

A tiszta vádrendszerrel kapcsolatban a közvetlen nyilvános szóbeliség elfogadása pedig egyik főgarantiáját fogná képezni a helyes és gyors eljárásnak.

Hogy a tudomány és a gyakorlati élet követelményei szerint a tiszta vádrendszernek a vegyes eljárási rendszer fölött kiváló előnyei vannak, s az hazánk jelenlegi viszonyaival kapcsolatban bűnügyi igazságszolgáltatásunkra is csak jótékony hatással lehet magának a két rendszernek összehasonlításából már első tekintetre kitűnik.

A vegyes rendszer szerint ugyanis a bíró állása és helyzete nagyon meg van nehezítve, mert képviselnie kell a büntetendő cselekvények által megsértett jogrendet, s ezen helyzetével kapcsolatos kötelességből kifolyólag a vádlott bűnösségét gyak-

ran még legjobb meggyőződése ellenére nyomoznia kell; de egyszersmind képviselnie kell a vádlottat is, s mint ilyen, tartozik kinyomozni azon körülményeket, melyek annak előnyére szolgálhatnak, s mindezek után a bíró van hivatva a körülményekhez képesti határozathozatalra is, mire nézve jelenlegi vegyes eljárási rendszerünk szerint a bíró sokkal inkább kötve van a megállapított alakításokhoz, minthogy minden egyes esetben szabad, s legjobb meggyőződése szerint ítélné.

A tiszta vádrendszer szerinti eljárás szerint pedig a bűnvádi eljárás csak vád alapján lévén megkezdhető, a bíró nincs kényszerítve hivatalból nyomozatot, vagy vizsgálatot indítani s fejleszteni, s a bűnvádi eljárás előkészületi, vizsgálati és tárgyalási, vagy is határozathozatali stadiumaiban a bíró csak a vádló és a vádlott kérelme és indítványa fölötti határozathozatalra van utalva.

Miből önként következik, hogy a vádrendszer szerinti eljárásban a bírónál nem lévén összehalmozva annyi külön természetű tevékenység, könnyebben tájékozhatja magát az előtte fennforgó vád és védelem iránya és tartalma iránt, s miután a vádban és védelemben az egymással ellentétes viszonyban levő, de az eljárásban egyenlő jogokkal birni kellett feleknek maguknak kell szolgáltatni az elhatározás alapjául szolgáló bizonyítékokat, a míg e tekintetben a felektől nagyobb és biztosabb eredmény remélhető, a bíró csak is azok mérlegelésére van utalva.

Mindezek mellett azonban nem tévesztendő szem elől az sem, hogy a vádrendszer szerinti eljárás alakításai rövidebbek, s így egész menetele gyorsabb, tárgyalásai a vegyes-rendszerénél élénkebbek, s érdekesebbek, s annál fogva rendszerint ítéletei is népszerűebbek, s mint olyanok, a tárgyilagos igazság iránti határozott, tiszta fogalmak meggyökereztetésére, valamint az állam lakosainál a jog- és igazságérzet fejlesztésére, mint másutt, úgy hazánkban is alkalmasabbak.

Mint bármely más állami és jogi intézménynél azonban, úgy a bűnvádi eljárási intézmény átalakításánál és fejlesztésénél sem tévesztendő szem elől a kellő fokozatossággal párosult eljárás. Annál fogva nálunk egyelőre nem fogadható el azon álláspont, melyszerint a bűnvádi vizsgálat csak is adatgyűjtésre szorítkozhassék, mert az által az eljárás eredményessége lenne több esetben veszélyeztetve. Nálunk ugyanis az eddigi vegyes-rendszerbe magukat beleélt bírák, ügyvédek és magán egyének aligha képesek lennének a pusztá adatgyűjtés mellett a tárgyalás és ítélethozatal sikerességét biztosítani, azért az elfogadandó vádeljárásban is szükségesnek mu-

tatkozik, hogy az az ügy érdemleges ellátása végett megtartatni kellett tárgyalás alapjául csak is a tárgyi és alanyi tényálladékokat lehetőleg teljesen tájékozó vizsgálat véssék, mire nézve a vádló és vádlott részére úgy a megsértett jogrend, mint az egyéni jogok megvédésének szempontjából kellő befolyás biztosítván, az ezek által képviselt érdekek érvényesíthetése érdekében a bizonyítékok szabad méltánylása elvének elfogadása semmi hátránnyal sem járhatna.

Fel szokták hozni némelyek a vádrendszer szerinti eljárás ellen azt, hogy az által könnyen alkalom nyújtatik a bűnösnek a menekülésre, a mit azonban a közrend érdekében senki sem akarhat. Az meglehet, hogy a vádrendszer szerinti eljárás mellett is kikerülheti vagy egy bűnös különben méltó büntetését, de az ellen a vegyes eljárási rendszer sem képes kellő biztosítékot nyújtani; s megfordítva: a vádrendszer szerint kevésbbé lehet kitéve valaki azon veszedelemnek, hogy ártatlanul elítéltesse, mint a nálunk jelenleg érvényben levő vegyes eljárási rendszerrel, melyben az eljárás sulya legnagyobb fokban a bíróra nehezedik, ki, dacára annak, hogy a közvádlót is meghallgatni tartozik, a közvádlói indítványt nem veheti mindig eljárása irányául és alapjául, mert a törvényben megszabott formaságok szigorú követése iránti kötelességből kifolyólag akárhányszor esetben úgy a bírói, mint a közvádló, sőt a védő is meggyőződésellenes tevékenységre vannak utalva. A vádeljárásban pedig mindazok mentesítve vannak ezen anomal helyzetűtől. A vádeljárásban ugyanis alkalom van nyújtva a vádlónak és védőnek egyaránt a teendőik iránti biztos tájékozásra, de az által egyszersmind ösztönözve vannak a lehető legnagyobb fokú figyelemre és erőlyre a veszélyeztetett érdekek lehető megvédése, valamint az azokért szükségeltető törvényes elégtétel megszerzése tekintetében, s csak is ez által kerülhető ki az ezen rendszer szerinti eljárásban a meggyőződésellenes vádlás és védelem, mely egyszersmind a bírói működésnek is megadja azon elhivatászerű függetlenséget, mely nélkül folytonos ingadozásnak, habozásnak, s akárhányszor esetben ok nélküli, s eredményre nem vezető tapogatózásnak van kitéve.

Ugy látszik, hogy a nyugat-európai államok nagyobb része már átértette, s mondhatni: átértette ezen rendszernek a vegyes eljárási rendszer feletti kiváló előnyeit. Mely tekintetben, a felfogást illetőleg, ha azon államokat rationabiler, s viszonyaink és körülményeink alapos tekintetbevételével utánozzuk, képesek leszünk azon biztos révpárra terelni bűnügyi igazságszolgáltatásunkat, melyen czélja és

TÁRCZA.

A mult hétről.

Maros-Vásárhely, 1875. okt. 8-án

A mult hét igen gazdag volt érdekes eseményekben. Az érdekes látványoknak és zajos mulatságoknak láncolata ébren tartá a kedélyeket. A zajt a zenekedvelők egylete kezdé meg. Kellemes zaj volt és újdonsága — fájdalom — ritkasága miatt érdekes is. A széthordott meghívó levélkében nagy betűkkel feltűnő szó: „séta-hangverseny,” mintha a mult időkben lezajlott vigságnak egy viszhangja lett volna. A Transilvania nagy termének fényes csillárai mosolygó ragyogással üdvözölték a régen és ritkán látott közönséget; a bársonyos fauteuil-ök néha örömmilykorgásban törtek ki, a mint egy-egy földi és épen nem légi alaku szépségét barátságos karjaik közé fogadtak. A nagy teremben hangzó szép és erős zene, a figyelni nem elég türelmeseknek csevegése, a kívülről beható pohárcsenzés, hahota, pinczérekre való kiabálás stb. mind azt bizonyítá, hogy az az élénkség, mit mi magukénak mondhatunk, mind ide vonult ebbe a két terembe. A zenekedvelők egylete és dalárda, ha ily módon halad kitűzött czélja felé, maholnap a zenekedveltető szép nevet is odaillesztheti czime mellé. Az eszimerés a közönség teljes meglegedésében nyilvánult. A műsorozat lejárával még zajosabb lett a mulatság, de a fiatalság egy része igen szilárdul állta helyét, holott tudnia kellett volna, hogy a tánczterem parketje az a hely, hol a legnagyobb szilárdság az élénk és kitartó mozgásban nyilvánul. Hanem ez oldalról is akadtak hősök, kik az erélyességben valamely athleti-

kai klub tagjaiként versenyeztek s majdnem a távtánczolásnak dívalba hozatalával lehetne őket vádolni. Érdekes epizodokban nem volt igen gazdag e mulatság s egyszerűségében tündöklött.

Mostanság a mosolygó arcokkal gyakrabban találkoztunk: mindenfelől zenező, vigság hangzott s ha épen kedvünk volt egy csöndesebb hely kellemeit és élvezeteit keresnünk föl, akkor fölmentünk a jótékonykás kincstárába: a nőegyleti bazárba. Az Apolló-teremben példás renddel van elhelyezve egész sokasága a műtárgyaknak. Képviselve van itt a salon, a konyha és a virág kertésznek számos részecskéje. Természetes, hogy a himezés és hámozás itt a lehetőleg egymástól elkülönítve fordul elő. A tarka szőnyegek, párnák, himzések díszes színvegyületei; a házi szövevények érdekes csoportozatai; az idei gyümölcstermés nemesebb példányai stb. és egy széles álvány a műkeresztet szép növényeivel, igen kellemes látványt nyújtanak. Itt valóban csöndes élvezet van, még a beszélgetés is halkan folyik. A ki a zajosabb mulatságot kedveli, az kimehetett a honvéd táborba.

Ott élénkebb mulatság folyt. A katona zenekar öszhangzó zenéje mulattatá a közönséget, melyet a kíváncsiság és az élvágy ide is kihozott. A nagy számú, férfiak és szép hölgyekből álló társaság érdekes csoportozatokban szemlélt és hallgatott. Egyszerre trombita-harsogás jelenté, hogy József főherczeg kiérkezett. A mozgás általánossá lett; mindenki sietett, hogy újra lássa azt az embert, kit már százszor látott, de nézésével még be nem tudott telni. A főherczeg leszállott kocsijáról, bajuszán egyet csavartott, azután üdvözölte az eléje siető honvéd tisztikart, majd belevegyült az egész tömegbe, mely mindég ott volt leg-sűrűbb, hol ő járt. A zene hangzott, a közönség élvezett

mindent, mi rendelkezésére állott. Egyszer a honvéd tisztalak épülete mögül hatalmas éljen kiáltás zendült bele a zene öszhangataiba. A főherczeg fölkereste kedvelt közvitégeit, kik a tisztalak háta megett sűrű, honvédok és polgárokból alakult kör közepén tánczoltak. Ezek éljenzték meg fővezérüket. A vig gyerekek egészen neki hevélték a táncznak — egy szál cigány honvéd hegedűje mellett. A főherczeg a kör falán belül került s egész öszinte élvezettel nézte a tábori mulatságot. Hanem a tánczos fiúk kissé válogatósak a notában. A táncz gyakran félbeszakadt, egyik-másik tánczos keserűen fakadt ki a sok roz nóta ellen. A főherczeg megsokallta a dolgot, belépett a kör közepére s megállott a hegedülő cigány válla mellett. Tudod-e ezt a nótát? — kérdé halkan s kivevén szájából a kis magyar szivarpipát, egy dalt kezdett füttyörszni a fülét hegyző cigánynak. A tábori barna művész sehogy sem tudott belekapni a notába; erre aztán kiugrott a tömegből egy ürge barna gyerek, odafurakodott a főherczeg mellé s félfülével a füttynek utját állván, csakhamar bizalmas fejbőlintással jelezte, hogy semmi baj sincs, tudja ő azt a nótát; rá is rántotta, mindenkinek meglegedésére, legfőképen a saját magáéra. Azután tovább folyt a táncz megszakadás nélkül, a legénység szót is adott a táncznak, de hogy is ne, mikor a fővezér maga húzat extra nótát a legénységnek s hozzá még a sarkantyuit is össze-össze veregeti.

Igy telt le a mult hét; most már ismét csönd és nyugalom van; a viszhangja is elenyészik maholnap annak a kellemes zajnak, de megmarad az emléke addig is, míg egy év múlva maga a zaj ismét föllevenedék.

érdekeinek megfelelőleg, mint egyik legnevezetesebb állami és jogi intézményünk, nem csak bizodalmat gerjesztő megerősödésnek, hanem egyszersmind korszerű, biztos és fokozatos fejlődésnek nézhet elébe.

Végül meg kell még jegyezmem, hogy a tudományos elméletben a vádeljárásnak két neme van megkülönböztetve, a szerint t. i. a mint vádlói leendő köz- és magánvádló közreműködésével, vagy csak is magánvádlói működéssel eszközöltetnek. En részéről a már elmondottakkal, kapcsolatban hazai körülményeinkhez képest, a vádeljárás azon nemét tartom czélszerűnek, melyben a vádlói leendő köz- és magánvádló közreműködésével, vagy csak is magánvádlói működéssel eszközöltetnek.

Mindezek után tekintettel azon körülményre, hogy eddigi codificationalis törekvéseinkben, s műveleteinkben úgy igazságügyi adminisztratiókat, mint szorosabb értelemben vett igazságszolgáltatásunkat a tudomány és gyakorlati élet követelményeinek megfelelőleg európai színvonalra igyekezünk emelni, s erre nézve a már törvényhozó-testületünk tárgyalására váró büntető-törvényjavaslat törvényerőre leendő léptetésevel nevezetes haladásnak nézhetünk elébe; az ezen javaslattal elvi összeköttetésben lenni kellett bünvádi eljárás iránti fogalmainkkal, s műveleteinkkel sem maradhatunk hátra. Mely indokok alapján, s azon reményben, hogy büntető-törvényünk anyagi része az említett javaslat törvényerőre leendő emelése által rövid idő alatt közkézen fog forogni; azon meggyőződésben vagyok, hogy jogászegyletünk, mint illetékes szakférfiakból álló testület, csak előnyös szolgálatot tesz bünygyi igazságszolgáltatásunk ügyének, ha határozatilag kifejezést ad azon elvi jelentőségű megállapodásának, miszerint: „Az alkotandó hazai bünvádi eljárás alapjául nem a jelenleg alkalmazva levő vegyes, hanem a jogtudó állandó bírói kar és a közvádlói működésnek fenntartásával, s a védői működési kör lehető legszélesebb kiterjedésben leendő megállapításával kapcsolatos vádrendszer elfogadását tartja kívánatosnak és czélszerűnek.”

A „Székely Hírlap“ tek. szerkesztőjének

Tisztelt szerkesztő ur!

A „Székely Hírlap“ 81-ik számában „sokan“ aláírással „többen“-nek feleletül egy cikk jelent meg, mely cikk írójának becses engedelmével bátrak vagunk feleletül csak is ennyit mondani:

Mi igen jól tudjuk, hogy a jelenlegi helybeli iskolaszéknek érdemes és értelmes tagjai is vannak. Ezekről tisztelettel is emlékeztünk. Azt is jól tudjuk, hogy ezek között helyet foglalnak a helybeli igen tisztelt papok vallásfelekezeti különbség nélkül; egy igen tisztelt kir. táb. bíró és jelenlegi tisztelt polgármesterünk. De azt is határozottan tudjuk és állítjuk, hogy ezen igen tisztelt iskolaszéki tag-urak a „sokan“ cikk írójával vajmi kevés-szer voltak egy véleményen, és az általa és hozzátartozói által elkövetett visszaéléseknek soha alá nem irtak. És éppen ezért azon tisztelt iskolaszéki tag-urak köpenyegével való takaródzást a „sokan“ cikk írójának csak akkor fogjuk jóba venni, midőn azon tisztelt uraknak saját kezű aláírásával egy okmányt állít ki és közöl nyilvánosan arról, hogy ők ezen iskolaszék minden tényeit aláírták a nélkül, hogy azok ellen kifogást tettek volna. Mig ezt nem teheti, addig ne éljen fennen uram, mert ma már nem olyan világ van, hogy az embereket nagy hangzása szavakkal csak úgy akárhogy el lehessen ültetni. Ma már az emberek még a kákán is bogot keresnek. Hát minő hamar megtalálják azt a szalmán! Ha ezt képes lesz a „sokan“ cikk írója megtenni és nyilvánosan bemutatni: akkor meghajlunk előtte. Máskülönb maradjunk állítá-sunk igaz volta mellett és tiltakozunk az ellen, hogy a „sokan“ cikk írója azon tisztelt iskolaszéki tagok köpenyegével takarózzék, kikről mi tisztelettel emlékeztünk többen.

Szépművészetek hazánkban.

II. Szobrászat.

(Folytatás.)

Sokan azt kérdezhetik tőlünk, mi voltaképpen e soroknak célja e cím alatt: „Szépművészetek hazánkban,“ koronkint a történelemben vág bele szobrászati cikkünk?

E kérdésre igazolásunkra fölhozzuk, hogy miután ez ideig vitatárgya volt s még ma is az, hogy a philológiá-

tól megkülönböztetőleg minő tárgyakat karoljan föl az archaeologia? tekintettel arra, hogy a philologia az ugynevezett „antiquitas literata,“ azaz: a régi írott művekből; az archaeologia pedig az „antiquitas figurata,“ azaz: a kő, érc, vagy más szilárd anyagból ránk maradt emlékekből megismerése az azt képviselő kór történelmi fejlődésének s ennek ránk gyakorlott következményeinek vagy horderejének; mi úgy hisszük hogy korunk álláspontját igaz hiven, e térre vonatkozólag csak hazánk történelmével lehet megvilágítani.

Ha Mommsen Tiyadar, korunk kitüntetett német tudósa, a római történelemnek írója (mely Toldi Istvántól fordításban magyarul is megjelent) ámbár számtalan mű dicsőíti e kór, kezében az írott chronológiákkal nem tartotta fölöslegesnek felkeresve a classikus földet — és ezen — a jelenkoru tudósokat: Borghese Bertalant és Rossi ker. Jánost (amaz kitűnő érem és régész tudós S. Márinóban, emez tudós pap a vatikánban e czimen: „Katakombák királya“), behatolni a római, nápolyi, illetőleg Olaszhon régészetiába, hogy annál pontosabb és megragadóbb képet mutathasson be hazájának, illetőleg az egész világnak azon birodalomról és anak classikus multjának árny- és fényoldalairól, melyeknek hatása alatt emelkedtek ki a nemzetek kisebb vagy nagyobb magaslatra a jelen Európában: akkor igazolva lesz az, hogy mielőtt a szobrászatnak hazánkban állapothoz elérhetnénk, szükségképpen ismer-nünk kell azon viszonyokat, melyeknek köszönhetjük, hogy a művelt világban azon rangot elfoglaljuk, a melyre, daczára számos és porig sujtó megrázkódtatásainknak, felhatolni szencsések lehetünk.

E kis kitérés után tovább haladunk e megkezdett ösvényen.

Nagy Lajos Nápolyban Apór István erdélyi vajdát s a megszálló csapatok főparancsnokát helytartónak hagyván ott, maga azután vissza tért Magyarországra, de mint-hogy Johanna a pápa pénzével seregeket gyűjtven vissza tért és a nápolyi tartományokban is felkelés rendeztetett, kénelt a volt újból Nápolyba jönni s átkelvén az Adrián Apuliában kötött ki.

Csak hamar leverte a felkelést, és részt vett az 1350-ben Rómában tartott nagyszerű jubileumon is.

E búcsura 1 millió 2 száz ezer ember gyűlt össze a világ minden szögletéből Rómába; különösen Magyarország volt legszámosabban képviselve, miután tudván, hogy Lajos hadseregével Olaszhonban van, mindenki sietett részint véreit látogatni, részint ájtatosságot végezni, hogy az addig dühöngött fekete pestist a Mindenható eltávolította az országból.

Rómából négy mértföldre jött Lajos eleibe a tanács és a sokaság, úgy, hogy a király és seregének bevonulása a leg-szebb diadalmenettel versenyezhetett.

Róma kérte Lajost, hogy fogadná el az alattyalói hódolatot, de Lajos birt elég mérséklettel, hogy elutasítá magától e fényes ajánlatot.

Szállása a pápai palotában volt, mely előtt a nap minden órája alatt óriási néptömegek táboroztak, hogy láthassák Lajost, ki mindenütt első vett részt az egyházi szertartásokban és egész udvarával mindennap újabb kitüntetésekben részesítette. Egy szóval a rómaiak versenyeztek „a Luigi re d'ungheria“-nak kellemessé tenni a világ-városban töltött napjait.

Hat évi háborúzás után végre a pápa befolyása következtében Johanna és Lajos közt béke jött létre és utóbbi a salerno és angyalhegyi hercegségeken kívül mindent átengedett Johannának s Lajos visszahívta seregeit, hogy észak és kelet felé végezze a birodalom ügyeit.

Johanna e szerint kikerülte Lajos bosszuló jobbját, de azért az Isten ítélete nem maradt el (később 1382. május 22-én e már fogságba helyezett királynét Károly durazzói herceg az Andráséhoz hasonló halállal végeztette ki.)

Még egy második hadjáratot is folytatott Lajos Felső-Olaszországban az igen elhatalmasodott velencei köztársaság ellen, mely három évig változó szerencsével folyt s végül győzelemmel végződött.

Ez időben vettetett meg alapja a még ma is létező keleti kérdésnek, miután a török ez időben tette lábát Európába, és Lajosunk és a keresztény világ kevésbé vette figyelembe e nagyhorderejű eseményt.

Ezen olasz hadjáratok folytán emelkedtek Magyarországon a legmagassabb fokra a szépművészetek.

Maga Lajos Vizsegrádról áttette lakását Budára és a mai Ujlak fölött megővíté és kicsinosítá az ott talált régi palotát. A budai királyi udvar fénye és műveltsége világhírű lett s a szomszéd fejedelmek vetélkedtek a kitüntetésért, hogy gyermekeiket ott neveltethessék.

A ki egy pillantást vet ama classicus földre, a melyen Nagy Lajos korában száz meg száz ezer magyar ember

évek hosszú során át megfordult, figyelembe veszi e nagy királynak az olasz hadjárat után összehívott országgyűlés rendeihez: a praelatusok, bárók, főbb urak és nemesekhez intézett leiratában mondott eme szavait: „Mi Lajos Magyar, Dalmát, Horváth, Róma, Servia, Galiczia, Lodomeria, Germania, Bulgaria királya, Salerno és Angyalhegy hercege tekintvén azon szolgálatokat, melyeket nekünk a rendek országunk szerencsés és szerencsétlen dolgaiban tettek, kivált midőn ... Andrásnak, kedves testvérünknek ártatlan véreért bosszút állani Siciliába minket elkísérvén, sokféle yeszedelmekre kitették magukat s. a. t.“ mely szavakban az összes haza részvéte e hadjáratban kétségtelenül ki van fejezve; el kell hogy ismerje, ha egy darabb fal, vagy kő sem bizonyítaná hazánk ezen hajdani virágzását, hogy Magyarország s különösen a király udvar és a főnemesség azon időtájban Európa lepműveltebb nemzeteivel egy lépést haladott.

Es ha még ehhez hozzá tesszük, hogy Mária, Nagy Lajos leánya és férje Zsigmond uralkodása alatt, ki egyszersmint német császárnak is megválasztatott, daczára a cseh-husszita pusztító háborúknak a művészet megkezdett iránya nem csak nem hanyatlott, hanem Albert, Ulászló és V-ik László alatt is annyira fenn tudta magát tartani, hogy Mátyás teremő kezének sikerült azt a csodással határos magaslatra emelni: akkor nem veheti senki tőlünk rosz neven, ha olvasván itt, vagy amott, hogy Werner Frigyes híres német költő, kinek „Attila König der Hunen“ költeményét köszönjük, meg látván Budavárát így kiáltott fel „Hol van hely e világon, mely ehhez hasonlítható, és IV. Sixtus pápa követe meglátván Visegrádot 1483-ban 350 királyi épületével, nagyszerű termeivel, lakosztályaival, az alabástrom-kutakkal, a mozaik és aranytől dus kápolnával, a függő és állatkertekkel, gyönyörű parkokkal, a híres hársfasorral, mely a tóhoz vezetett és melynek gyönyörű szobrai közül egy vörös és fehér bort öntő szökőkút csillogott elő, és melynek fénye, gazdagsága és nagyszerűsége oly bámulatra ragadta a török követet, hogy küldetése célját is elfeledte, így szólott: „csak ez a földi parancsom;“ kimerjük mondani: hogy igen is Magyarországnak volt multja a szobrászatban is.

(Folytatása köv.)

Hirrovat.

○ Vasárnap délután az Apolló-terem földszintje és karzatai egyaránt a zsufolásig meg voltak telve nagyobbára diszes közönséggel. A tárlati nyereménytárgyak ki-sorsolása volt a vonzerő, mely oly nagy számban hozta össze a nyerni akarókat, a nyerni remélőket és a társaságban gyönyörködőket. Az egylet védszelleme csak ugy mosolygott az egymásután gyorsan növekedő belépti díjak halmazának. Volt összesen 440 nyereménytárgy, jegy pedig mintegy 4000 volt kibocsátva; a fáradalmas és sokakra nézve küzdelmes (mig t. i. az embertömegem át nyereményükhöz jutottak), legtöbbekre nézve pedig eredménytelen (t. i. a nyeresre nézve) 4 egész órai időtöltés (a mi nem mindig egyértelmű a mulatsággal) után befejeztetett a sorshuzás. Az egész tárlat jövedelméről reméljük, hogy a nagyérdemű elnökség szíves lesz minket is, illetve a közönséget értesíteni.

○ Deák Farkast a magyar történelmi társulatnak Budapesten f. hó 7-én tartott ülésében a társulat jegyzőjévé választották.

○ Udvarhelyszék alkirálybirájává — a képviselővé lett Tibáld Antal helyett — Török Albertet választották nagy többséggel Bartha Miklós ellenében.

○ Városunk szokott egyhanguságát a honvéd gyakorlatok befejeztével ismét magára öltő; vasárnap a katonazenekar is eltávozott.

○ A szüret már kezdetét vette hétfőn és kedden az újvárosi kerti szőlőkben s szombaton, azaz: 16-án lesz a Trébelyben és 18-án kezdődik a Nagyhegyben; de a híres szüreti mulatságok az idén nagyon vízesek, fagyosak és keserűek lesznek, a bornak legnagyobb része kvalitását illetőleg a legsilányabb és élvezhetlenebb lesz s csak helyenkint és nagy válogatás után lehet valami jobbacsát is szűrni.

○ Mult számunknak harmdik oldalán a Zsigmond korabeli donáció tévesen szedetett 1470-ben költnek, a helyett: 1407 olvasandó.

○ A székely művelődési egylet igazgatósága ismételten föl hívja mindazon egyeseket és testületeket, a kiknél aláírási-ívek vannak, hogy azokat mihamarább küldjék fel, hogy aztán az első rendes közgyűlés mielőbb megtartathassék. Az egész országból eddig begyűlt aláírások alig 3000 forintot tüntetnek föl, a mi elég kevés!

— Állomást keres egy, a magyar- és német nyelvben, írásban és számvetésben képzett — ügyvédi avagy bármely irodában bizton alkalmazható — egyén Bővebb útastással ezen lap szerkesztősége szolgálhat.

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilvános ülésében az 1875-dik évi október 11-én és következő napjain következő ügydarabok adatnak elő:

I. Osztály. I. Tanács polgári ügyekben.

Csergedi János r. b. által:

Verzár Antal, Hollaki Zoltán s t. e. 238 frt 25 kr., Gács István, Daragits Mihály e. egy bárány, Compiánu Alexandru, Ó Dálya községe e. 24 frt, Kocsis János, Halmágyi János e. 13 véka rozs, Dobrin Niculai, George Ludu Anutza e. 65 frt, Dankú Juon, Oprea Martin e. 455 frt, Radu Clopotielu, Iván Niculai e. 62 frt, Plotogea Juon, Surdu Juon e. birtok háborítás, Ujfalu községe, Borgó Bisztricza község e. háborítás, Muntján Mária, Serbán Lázár s t. e. 100 frt, iránti ügyekben.

Dr. Endes Gábor által:

Lázár György, Erdő Bálint András e. atyaság elismerése, Biró Eszter, Kerekes Tamás e. hagyaték elismerése, Horváth Emmánuel s tai. Horváth Ferencz e. végrend. érvénytelenítése, Fejér István s tai. Lőrincz Márton s tai. e. végrend. érvénytelenítése, Bundeá Stefan, Dragus Vaszi e. 4 darab fekvőség, Farkas Lina s tai. Farkas János e. végrend. érvénytelenítése, Reznek Kosa István s tai. Reznek Kosa Károly s tai. e. birtok kiigazit., Széki ev. ref. egyház, Szabó Ferenczné e. zálogjog bekelezésre, Schvartz Dávid a m. kir. kincztár e. 1076 frt 12 kr., iránti ügyekben.

Décsi Farkas r. b. által:

Gyergyó szárhegy és Ditró községe, az Ó Topliczai birtokosság e. zálagos havas kibocsát, Gyergyó szárhegy és Ditró községe, s tai. Kovásznói és Keresztes kereskedő czég s t. e. 4 láda át adása, Schimmelbuchs Miksa, Hahner János e. 5992 frt 90 kr., Keresztes Sándor, Pap János e. 51 frt, Deján György Romasánu Anna e. birtok háborítás, Romasánu Juon, Deján György e. birtok háborítás, A Sibothi-péznárt, Vlada Ádám e. 358 frt 75 kr., Tetes Károly, Fogarasi Gáborné e. 146 frt Rakoltza Petru Csibeán Juon e. 25 frt, Darab György, Toporcsán Mária e. 28 frt 80 kr., özv. Bányai Józsefné, Rácz József e. som. visz. h., Martin József, Budoi Sonea e. adosság, Tuhmam Károly, Algyógy Alfalu községe, Juhmam Károly Piskintz községe, iránti ügyekben.

Pogány Károly r. b. által:

Dávid Mária s tai. Veress István e. kölcsön visadása, Nussbaum Pepi, Indreasiu Gavrilla e. kötelezettség teljesítés, Gr. Haller Ferencz, Gergely Ferencz e. haszonbéri felmondás, Mozsá Lajos, Tarnos Elek e. 300 frt s jár., Menasági Dániel András, Dániel Ferenczné e. 493 frt kamat, Tolnay Alajos, Konez Mihály e. 453 frt s járul., iránti ügyekben.

Dr. Dózsa Miklós pótbiro által:

Vo naga községe, Grezik József és Hoffmam Józsefné e. lefoglalt erdő, Fejér János, Mikó Izrael s tai. e. 85 frt 25 kr., Vida Tamás s t. Butyka József e. hagyatéki javak kiadása, özv. Porkoláb Imréné s tai. Gál György és nője e. hagyaték megosztása, iránti ügyekben.

I. Osztály. II. Tanács polgári ügyekben.

Petri Ádám r. b. által:

Rettegi Sándor, Grümstein József s t. e. fekvőségek, M. kir. kincstár, Tamerhaus Izrael csödtömege e. 4592 frt 93 kr., Bernát József, Reich Izsák e. 289 frt 88 kr., Vasas Mózes, Lőrinczi Sándor s t. e. 120 frt kölcsön, Mika Rebeka, Mika János e. 39 frt 83 kr., A kir. kincstári ügyvédség, a Babb féle alapítvány nevében, Székely Dávid hagyatéka e. 691 frt 38³/₄ kr., iránti ügyekben.

Szolga Miklós r. b. által:

Simon József, a kir. kincstár e. 952 frt s járuléka, Girbován Péter, Szuts Josif e. 4 frt s jár., Abrudán Todor, Jobbágy Samu e. 14 frt s jár., Bordán Juon, Derebán Szimion e. 24 frt, Deuts Ignác, Angelu Szimion e. kártérítés, Czitrom József, Markovics Leo e. vámpénz visszafizetése, Sehófer János, Csutak Péter e. 1 frt 26 kr., Pap Károly, Reich Izsák e. 35 frt s jár., Adi József s t.

Keresztesi Ferencz e. som. visz. h., Tamás Juon, Tamás Tódor e. som. visz. h., iránti ügyekben.

Istvánffy Pál r. b. által:

Stemmer József, Nagy Lázárné e. adosságos p., Veress Dániel, Kovácsi Dániel e. som. visz. h., Ifj. Ambur Ferencz, Bajcsi József e. 27 frt, Szabó Zsuzsánna, Gál János e. női tartás, Gyéresi g. e. egyház, Vlása Péter e. adosságos ügy, Ádám Domokos, Konez Sigmund e. kártérítés, Brensán Albert Moldován Juon s t. e. adosság, Jankó Vincze, Gálfi Borbála s t. e. adosság, Kelemen György, Petke Pál e. adosság, Csia Károly, Fekete Lajos e. adosság, Vanke János, Lurz Gusztáv e. adosság, Müller Valentin, Kleesz György e. kártérítés, Lickman Ignác, Bartok Sándor e. birt. háborítás, Kovács János, Kaml Salamon e. 3 darab zálogjegy kiadása, özv. Szász Mihályné, Benkő Sámuel s t. e. adosság, Hancz Ferencz, Borbély István e. adosság, Kolumbán Elek, Földvári Borbála s t. e. adosság Spini Kovaciu Juliánna Scibu Pável e. adosság, iránti ügyekben.

Bömches Gyula r. b. által:

Czifó Katalin, Péter Mózes e. 5 darab föld kiadása, Kóber Erzsébeth, Liebhárd Mihály e. atyasági perében alperesi ügyvéd Bock Bálint e. kirótt 70 frt. pénz bírság, Brassói timár társulat, Ludvig Lipót e. birokháborítás, Schindler Adolf, Grosz Frigyes e. 33 frt, Chevalier Mátyás, Muresiánu Jakab e. 600 frt, Zacharie Pasku, Moldován s tai. Haisinger György e. 9. frt 90 kr., Percza Lázár, Benkő László és Herman Izsák e. tulajdon igény, iránti ügyekben.

II. Osztály polgári ügyekben.

Antálfy Gábor r. b. által:

Gr. Kemény Sámuel, Nyegrá Tódor e. urbéri fekvőségek, Gr. Gyulai Sámuel, Szabó István s tai. e. egy belálamány, Gr. Gyulay Sámuel, Szirbu Niculai e. egy belső telek, Gr. Gyulay Sámuel Bergyan alies Popa Szimion e. egy belső telek, Bartos Sándorné s érdek társai, Vurtolomei Tódor lui Dinu e. egy beláalom. s kültartoz. A bálványos váraltjai rom. cath. egyház, Jancsó István e. egy beltelek s kültortazmányai, Ardeleán Zénovie s t. gr. Teleky Lajosné e. egy urbéri telekállomány, iránti ügyekben.

Popovics Servián r. b. által:

A kir. kincstárnak, Sarkaicza és társ községek e. erdőszabályozás, Bedő Józsefné, Toma Vaszilaj Pejus e. majorsági fekvők, Szilági Mihály, Lukács Ferencz e. egy urbéri telekállomány, Horváth Benedek, Bukur István e. egy majorságiállomány, Gr. Teleky Sámuel, Szálgyi Vaszi e. több majorsági fekvők, Lázár Vasziliának töb majorsági fekvők, Vaszi Györgynek, és Moldován Annának, György Ilka e. több fekvőségek visszabocsátása, iránti ügyekben.

Felelős szerkesztő:

KUTI ALBERT.

Sz. 64.—1875.

k. eln.

(143) (3—3)

Pályázati hirdetmény.

A maros-vásárhelyi országos kórházi üresedésbe jött főorvosi állomásra a kórházi bizottmány folyó év október 1-én 41. határozata nyomán, ezennel pályázat nyitattik.

A pályázni kívánók felszerelt kérvényeiket folyó év október hó 20-ig a fennirt kórházi bizottmányhoz czimezve beküldeni hivatnak fel.

A főorvosi állomás évi 600 forint o. é. fizetéssel van összekötve. Ezen pályázat csak háromszor hirdettetik ki.

Maros-Vásárhelytt, 1875. okt. 1-én.

A kórházi bizottmány.

(9—20)

(139)

Budapesten, a Lipótvárosi templomtéren.

csupán csak Lőbl Frigyes-nél

27

kros árucarnok alapítójánál

BUDAPESTEN, Lipótvárosi templomtér, a

Ugyanott újonnan érkezett mindennemű legdivatosabb ruhakelmék és minden e szakra vágó czikkeket barmulatos olcsó áron, azaz csak 27 krajczárért árúittatnak. Vidéki rendelvények pontosan teljesíttetnek.

4165

Minták kívánatra bárhova ingyen és bérmentve.

Legújabb női ruhakelmék 27 krajczárért.

Vidéki rendelvények is különreiesen eszközöztetnek.

Nyomtatta Imreh Sándor Maros-Vásárhelytt az ev. ref. főiskola gyorssajtóján 1875.